

1860-1899

1860

Louis Pasteur, Frankrike, jäsningfysiologin, bakterierna
Slutet av 1850-t. lovligt med handelsbod närmare stad än 3 mil
Humle. Åläggandet att odla humle upphävdes. (Kristoffers landslag).
Husbehovsbränningen förbjuds.
Den första Dissenterlagen. Religionsfrihet införes.
Statistiska Centralbyrån ersätter Tabellverket. Årliga utdrag ur kyrkoböckerna började
sändas in till SCB (pågick t o m 1947. (Jfr 1972).
Järnvägen införde Tur- och Returbiljetter
Folkskoleinspektioner inrättades. Lästid minst 8 mån/år
Avfall från rikets religion ej längre straffbart. (Jfr 1617, 1781, 1951).
Inrikes pass vid resor avskaffas. De hade utfärdats av länsstyrelsen men även av länsman,
kronofogde eller sockenpräst. Omnämnes redan på 1500-talet. Passjournalerna kom långt
senare. Äldsta bevarade från 1741.
Fasta för Emma Charlotta Wijk, född Röhss, på Ekenäs eller Täcka Udden.
Ekonomibyggnad uppfördes på Nygård.
Manbyggnaden på Hulan uppfördes.
Butenschön byggde om huvudbyggnaden på Aspenäs
Hallsås med Åsen. Nils Hultgren avstycker ett område och bygger Sävehöjd, som senare
övertogs av kontorschef Svensson. På detta område kom senare Tryggestad att ligga.

1860-1911

Fröding, Gustaf, skald. Efter avslutade studier var han kåsör i Karlstad-Tidningen. Under
sina sista år bodde han på Gröndal på Djurgården i Stockholm. 1891 kom hans första
diktsamling 'Guitarr och dragharmonika' ut. Det blev en stor framgång. Sedan följde 'Nya
dikter' (1894) och 'Stänk och flikar' (1896). I den senare fanns en dikt 'En morgondröm'
som ansågs sedlighetssårande. Rättegången bröt ner Fröding, som vårdades på olika
institutioner ända till 1905. Fröding hade en förmåga att förena det komiskt folkliga med
stämningslyrik och tillhör det fåtal 1800-talsskalder vilkas verk fortfarande lever.

1860-1920

Zorn, Anders, konstnär. Han var son till den tyske bryggarmästaren Leonard Zorn och
Grudd Anna Andersdotter från Mora. Han växte upp på morföräldrarnas gård i Utmelandsby
i Dalarna. År 1874 for han till Stockholm för att utbilda sig till skulptör vid konstakademien.
Han blev emellertid mer intresserad att måla akvarell. År 1881 reste han till Spanien. Han
var redan uppskattad som porträtt- och nakenmålare. Först mot slutet av 1890-talet
började han måla med oljefärg. Zorn reste ofta och gärna och vistades i två perioder i USA.
I England väcktes hans intresse för etsning.

1860-1925

Branting, Hjalmar, publicist, politiker, statsminister. 1899 bildades det socialdemokratiska
partiet och Branting blev dess oomstridda ledare till sin död. 1897 blev han invald som den
förste socialdemokraten i riksdagens andra kammare. 1917 var han finansminister i den
liberala ministären under Nils Edéns ledning. Var statsminister tre gånger i
socialdemokratiska minoritetsregeringar. Han erhöll halva Nobels fredspris 1921.

1860-t.

I slutet av 1860-talet fick man inte ha handelsbod närmare stad än 3 mil
Den frikyrkliga väckelsen kom till Lerumstrakten

1861

Spektralanalysen
Italiens enande
Kvinna myndig vid 25 års ålder. (Jfr 1734, 1856, 1870, 1884).
Högre lärarinneseminarium startar i Stockholm
Första biblioteket startar i Göteborg. Invigt 30/12. Donator J. Dickson.

Småkulla eller Sturvås säljes 3/4 1861 till Anders Edward Hansson från Ryggebol av Anna Christina Olsdotter från Skallsjö Stum
Daniel Andersson får utskänkningsrättigheter vid Lerums stn.
Fjella mosse avsondrat från Dandbäck nr. 1 under Sandbäck 1/3. Köpehandling 6/8-61.
Lagfart 16/9 1861. Skattelag 1883
Lantmätare J.A. Hygrell med anledning av justering av gränser för Lerums skogelag. (1/5).
[A 2. John i Dergårdens arkiv]
Petter Pettersson upplåter en torplägenhet på Sandbäcks utmark till svågern Johannes Andersson på 50 år. 15/10 1905 övertager Adolf Bratt äganderätten. (21/8). [A 17. Gullringsbos arkiv].
Köpekontrakt. Sally Norrie försäljer till David Gibson 1/2 mtl Gullringsbo Nohlgården. (12/10). [A 17. Gullringsbos arkiv].
Anna Christina Olsdotter från Skallsjö Stum försäljer till Anders Edward Hansson från Ryggebol lägenheten Småkulla eller Sturvås kallad. (3/4). [A 10. Sockenangelägenheters arkiv].
Johan Fredrik Sten och hans hustru Emma Christina Olsdotter köper den 25/1 hemmanet Nygård för 'Nio Tusen Riksdaler Riksmünt'.

1861-1870

David Gibson äger Gullringsbo.

1862

John Ericsson konstruerar krigsfartyget 'Monitor'.
Dynamiten uppfanns av Alfred Nobel, Sverige.
Fullständig näringsfrihet och en ny humanare strafflag infördes 1864. Ogift kvinna blev myndig och en rad nya utbildningsvägar öppnades för kvinnor. Början till Sveriges industriella utveckling kom under Karl XV:s regering. Ångsågar anlades och träindustrin tog fart. Textilindustri och verkstadsindustri växte fram. Ångan gjorde sitt intåg på allvar. År 1864 öppnades Stockholms järnvägsförbindelse med Göteborg och Malmö. Den segdragna frågan om en representationsreform löstes 1865 då 1862 års förslag antogs och följande år upplöstes den sista ståndsriksdagen. 1867 sammanträdde den första tvåkammarsriksdagen. Karl XV fick med drottning Lovisa två barn, Lovisa, som blev drottning i Danmark och sonen Karl som avled innan han fyllt två år. Drottning Lovisa dog vid 43 års ålder 1871 och året därpå dog Karl XV i en tarmsjukdom.
Kommunallagarna träder i kraft. Kommunalstämman avlöste den tidigare sockenstämman fr.o.m. 1863.
Järnvägslinjen Göteborg - Stockholm invigd 3/11 1862. Dagliga snälltågsförbindelser Göteborg - Stockholm. Tog 14 timmar.
Fabriken Munksjö anläggs
Kommunalstyrelse. Lagen började tillämpas från 1863.
Lerums socken skrev den 1 december till Poststyrelsen med begäran att få en poststation. Laga skifte uti hemmanet Sandbäck med ägobeskrivning. (24/11). [A 17, Gullringsbos arkiv].
Hulan köps av Jacob Elliot, som uppförde det sista corp de logis. Ägde Hulan till 1916 då Hjalmar Bentzel övertog egendomen.

1862-1863

Gullringsbo Sörgården, 1 mtl. Laga skifte skogsmarken med 'Egobeskrivning, Häfdeförteckning och TaxeringsLängd'. J.A. Hygrell. (12/11). [A 17, Gullringsbos arkiv].

1862-1877

Svenska akademien. Stol nr. 16. Carl Strandberg

1862-1896

Svenska akademien. Stol nr. 17. Louis de Geer

1862-1930

Viktoria, f.1862, d.1930, drottning 1907-1930. Dotter till storhertig Fredrik av Baden, dotterdotter till kejsar Wilhelm I och dottersondotter till Gustav IV Adolf. År 1881 gifte hon

sig med kronprins Gustav (V). Paret fick tre söner, Gustav (VI) Adolf, Wilhelm och Erik. Ohälsa och vantrivsel gjorde att Viktoria vistades i Sydeuropa och på Capri under allt längre perioder och från 1926 var hon bosatt i Rom.

1863

Livegenskapen upphävs i Ryssland

Kristian IX kung i Danmark

Röda Korset bildades av Henri Dunant. Centralsäte i Genève.

Landstinget kom till.

Alla ogifta kvinnor myndiga vid 25 år.

Fullständig näringsfrihet införes

Kommunalförfattningar, kyrklig och borgerlig kommun skiljdes från varandra, kyrkostämman infördes.

Floda säteri uppfört av Karl von Proschwitz.

Floda 1700-talsbyggnad monterades ned. Blev Oskarshöjd.

Manbyggnaden på Svederna uppförd 1863.

Kronolänsman E.R.Hammarström kommunalstämmans ordf. 1863-66.

Skifteskarta över Gullringsbo

Förvaltarbostaden på Hulan byggdes.

Edward Dickson köpte Kolboryd som sommarbostad.

Nuvarande Floda herrgård uppförd av Carl von Proschwitz. 90.000:-.

Den 16 februari kunde stinsen i Lerum Johannes Wallander öppna den förenade post-och järnvägsstationen.

Skallsjö nya kyrka inviges 20/10. Peter Wilhem Berg hade tidigare donerat 6.000 riksdaler till byggnation och avsatt medel till en orgel. Theodor hade gjort ritningar till kyrkan och dessutom bidragit med 25.000 riksdaler. Hela kostnaden för kyrkan uppgick till 40.000 rdr.

Tredje uppbudet på Ett fjerdedels mantal Kronoskatte Slätthult som Johan August Andreasson och hans hustru Emma Maria Andersdotter enligt köpehandling den 1 februari 1862 för Tre Tusen Sjuhundrafemtiofem rdr rmt och mot fastställda vilkor sig af Johan Andersson sig tillhandlat. (20/10). [A 30, Östra Slätthults arkiv].

Lerums kyrka. Reparation. Den 13 oktober. Arkitekten Strömberg föreslår att sänka fönstren 15 à 16 tum. Golv av bräder lägges i stolarna och plank på gången. Vapenhuset på södra sidan bortages och dubbla dörrar anbringas.

Huvudbyggnaden på Floda säteri flyttas tvärs över sjön. Kallas idag Oscarshöjd.

1863-1864

Olof Andersson, Bäfseryd, kommunalnämndens ordförande.

1864

Danmark förlorar Slesvig-Holstein

28/9. Första Internationalen

Unionen mellan Sverige och Norge 50 år. Bildades 1814.

Explosion i E.Nobels Nitroglycerinfabrik. Alfred Nobel skadas, Emil Nobel dör.

Lag om fullständig näringsfrihet. Burskapet avskaffas.

Tillåtet med handelsbodas på landet. Tidigare förbud för landsköp

Ny strafflag, lönskaläge ej straffbart (jfr 1734).

Mannen förlorar rätten att aga kvinnan

Växelundervisningen avlyses

(Mogenhetsexamen) avläggs för första gången. Från 1905 kallad studentexamen. Avläggs för sista gången 1968 efter de gamla normerna med muntligt förhör på examensdagen.

Förlust av medborgerligt förtroende införes 1864 och innebär att personen förlorar tjänst i ämbete, tjänst i allmän befattning, all politisk- och kommunal rösträtt och valbarhet, får inte uppträda som rättegångsombud, inte vara vittne, inte idka handelsrörelse eller enskild näring, 'blir förlustig de kyrkliga nådemedien'.

Före 1846 får inte minderårig antas till arbete före fyllda 12 år. 1852 förbjuds nattarbete (21.00 - 05.00). 1864 förbjöds fabriksarbete före fyllda 12 år. 1901 får 13-åring arbeta högst sex och 18-åring högst 10 timmar.

Kullens Barnhem startades av Fruntimmersföreningen i Göteborg. Första året 6 barn.

Lerums första stationshus i trä uppföres. Tidigare hade man exproprierat ett envåningshus

Wättele härads Enskilda Brandstodsbolag bildades. Ändrar namn 1935 till 'Wättele härads ömsesidiga brandförsäkringsbolag'.
Brandförsäkring: 2/5 omtalas Åbo, Lerums station, Ingeborg Haegerström.
28/12. Bildande av s.k. Socken Utskott i Enskilda Brandstodsbolaget inom härad valdes till ordf. Anders Eriksson i Låddebo och till ledamöter Olof Johansson i Marken, Gästgifyaren Anders Jonsson i Lerum Stom, samt Jonas Börjesson i Hallsås Åsen. Suppl. Hans Andersson i Säfvedsbo och Hans Finlöf i Våthult.
Lerums kyrka. Ny bänkindelning. Den gamla var daterad 1830.
Köpekontrakt. Jonas Nilsson upplåter på 49 år Timmerhedsslätt till smedarbetaren Johannes Johnsson. (15/4). [A 17, Gullringsbos arkiv].

1864-1889

Svenska akademien. Stol nr. 7. Erik Wilhelm Swedelius

1864-1931

Karlfeldt, Erik Axel, skald. Karlfeldt var filosofie licentiat och bibliotekarie vid Kungliga Biblioteket och Lantbruksakademien. År 1904 blev han medlem av Svenska Akademien och fick 1931 nobelpriset i litteratur postumt. Hans första diktsamlingar 'Vilmars- och kärleksvisor', 'Fridolins visor', 'Fridolins lustgård' och 'Dalamålningar på rim'. I senare samlingar märks 'Flora och Bellona'.

1865

Celluloiden uppfinns av Alexander Parkes, Storbritannien.
Abraham Lincoln mördas under föreställning på Ford's Theater.
Gregor Mendel, Österrike, ärftlighetslagarna
Slaveriet avskaffas i USA.
Tillstånd i Stockholm av polisen för offentliga skoputsare.
Ståndsriksdagen avskaffas och tvåkammarsriksdag införes (jfr 1971).
Emigranter inrapporteras årligen till SCB. (Jfr 1947).
Byggår för fyren vid Måseskär

1865-1866

Carl Jonsson, Stommen, kommunalnämndens ordförande.

1865-1868

Frihandel

1865-1875

Hede säteri. Ägare Nils August Wesslau. Sålde 1875 till P.A. Åkerlund.

1865-1897

Svenska akademien. Stol nr. 13. Carl Kullberg

1865-1905

Svenska akademien. Stol nr. 18. Gustaf Ljunggren

1865-1947

Eugen, prins, 'målarprinsen'. Han var Oskar II:s yngste son. Han bestämde sig tidigt att bli konstnär och studerade 1887- 1889 måleri i Paris. Bland hans mest kända verk kan nämnas 'Det gamla slottet' (1893), 'Molnet' (1895) och 'Den vita båten' (1906). Till Stockholms stadshus utförde han den stora fresken 'Staden vid vattnet'. År 1899 köpte prins Eugen gården Valdemarsudde på Djurgården, där han lät uppföra ett privat residens efter ritningar av Ferdinand Boberg. Prinsen bedrev en omfattande mecenatverksamhet och köpte mycket konst. Vid hans död 1947 tillföll Valdemarsudde staten som offentligt konstmuseum. Han var även mycket intresserad av blommor.

1865-1952

Hedin, Sven, forskningsresande. År 1893 företog han sin första färd till Centralasien. Under

sina resor utforskade han bl.a. Transhimalaya, Indus och Brahmaputras källor och den vandrande sjön Lopnor. Adlades 1902. Medlem i Svenska Akademien 1913.

1866

Siemens dynamo kom till

Fyrståndsriksdagen ersattes med en tvåkammarsriksdag.

Oäkta barn (o.ä), utomäktenskapliga barn. 1886 får o.ä. viss arvsrätt efter modern. 1905 får p.ä. full arvsrätt efter modern och modernefrände. 1915 förlorar modern rätt till anonymitet. 1970 får o.ä. full arvsrätt efter fadern och fädernet. Se även 1778 !

Män fick rösträtt. Måste äga fastighet eller inkomst av 800 kr

Nationalmuseum invigs.

Järnvägen mellan Stockholm och Uppsala invigs.

7/8. Skomakare Per Alfred Johansson på Lindekulla föds

Utgifter för skolhuset i Lerum: Utgifts- och inkomststat 808 riksdaler, vedbrand till skolsalen 16 riksdaler, skolans renhållning 5 riksdaler.

1866-1877

Svenska akademien. Stol nr. 03. Hans Magnus Melin

1866-1884

Svenska akademien. Stol nr. 11. Bror Emil Hildebrand

1866-1901

Svenska akademien. Stol nr. 02. Gunnar Wennerberg

1867

Ku Klux Klan bildas

USA köper Alaska av ryssarna för 7,2 milj. dollar.

Alfred Nobel får patent på sin uppfinning 'dynamit'.

Sverige fick sin första kvinnliga organist, Elfrida André. Placering i Domkyrkan, Göteborg.

Krinolinen försvinner. Kjolvidden var 6-8 meter.

Svenska Armén utrustas med Remingtongevär, bakladdare.

Beslut om att kyrkans bänkar framdeles skulle stå öppna för först kommande.

Byggår för fyren vid Väderöbod

Michauids Pedalcykel demonstreras i Sverige.

Byggår för Sandbäcks manbyggnad

Olof Jönsson, Burhult, kommunalnämndens ordförande.

Carl Johansson får panträtt på Lilla Brobacken, öppnar en speceriaffär den 2 november.

1867-1869

Missväxt och hungersnöd. Utvandring till Nordamerika.

1867-1892

Nils August Wesslau, Hede, kommunalstämmans ordförande.

1868

Trafikljus i London

Nödår. Emigrationen sköt fart.

Lunds Universitet fyller 200 år. Startades 1668.

De första folkhögskolorna öppnas. Hvilan i Skåne är allra först.

C. J. L. Palmcrantz konstruerar en kulspruta.

Första margarinet tillverkas

Byggår för fyrarna vid Pater Noster och Marstrand

Jonsered. Nuvarande mangårdsbyggnaden uppföres.

Katrinelund, Floda, var 1868-1883 restaurang och blev 1883 handelsbod. Revs 1993.

Byggnadsår för Hyltesjöslätt, Skeplaskog.

Wädtele Härads Rätt. Jonas Börjesson och hans hustru Brita Maria Andersdotter köper 3/8 mtl Hallsås Westergården och 1/2 mtl Derregården av B. Bergendahl.

(17/9). [A 15. Hallsås Västergårdens arkiv].

Köpebrev. Edvard Johan Olofsson säljer 1/4 mtl Kullegården till hemmasonen Petter Jonasson i Kärret för 8.400 Rd Rmt. (19/2). [A 28. Kullgårdens arkiv].
Utdrag ur lagfartsprotokollet. (18/9). [A 21. Kastenhofs arkiv].

1868-1891

Petter Börjesson, Torp Norra, kommunalnämndens ordförande.

1868-1898

Näås slott. Ägare August Abrahamsson.

1868-1923

Emigrationstoppar: 1868-69, 1880-82, 1886-93, 1901-1902 och 1923.

1860-t.

Carl Johansson har börjat med affär i ett rum i Knappekulla.

1869

Suezkanalen öppnas.

Amerikas första transkontinentala järnväg färdig

Guilmet konstruerar en cykel där pedalerna ej var placerade på framhjulet.

Dammsugaren uppfinns av Ives McGaffey, USA.

Cykeltävlingar anordnas för första gången på Djurgårdsslätt.

Ulricehamns Tidning grundas

Gustaf Dahlén föds. Dog 1937. Uppfinnare av klippapparaten och solventilen, som revolutionerade fyrtekniken. Nobelpris i fysik 1912.

Aludden byggs. Donerades 1943 till kommunen.

Hösttinget. Janne Carlsson i Brobacken, smedmästare, instämd till tinget för olovlig brännvinsutskänkning.

Tredje uppbudet på 1/4 mtl kronoskatte Lerum Skattegården. Grosshandlanden Axel von Holten. (7/10). [A 21. Kastenhofs arkiv].

1869-

Svenska akademien. Stol nr. 17. Johannes Edfelt

1869-1872

Svenska akademien. Ständig sekreterare: Ludvig Manderström

1870

England inför obligatorisk skola.

Fransk-tyska kriget börjar.

Bildades en Missionsförening.

Kvinnor i Sverige kan ta studenten, studera medicin, bli läkare

Giftomanskapet avskaffades. (Jfr 1734).

Odhners 'Svenska Historia'

Postbönder och postskjuts avskaffades. (Jfr 1636).

Byggår för fyren vid Tylö

Det fanns minst 50 torpare och arrendatorer på Floda.

Kolboryd har brunnit 3 ggr. 1870, i början av 1900-t. och 1972

Hjällsnäs Helegården 3:3 (smedjan).

Handlanden Johansson har affär i litet hus vid Wamme bro.

Byggs lägenheten Björkelund under Gullringsbo N. D.L.Palmén.

Det nya skolhuset, vid Lerums station, var färdigt.

Villa Säter byggd 1870/71. Stod på Heden i Göteborg (utställningen). Flyttad

Framnäs byggdes. Flyttades 1936 till Skövde. Finns mitt emot Däldernas kapell.

Byggs trädgårdsmästarebostaden på Framnäs. Ombyggd 1912.

Kontrakt för åbo å torpet Björkelund, Carl Carlsson. (17/10). [A 17. Gullringsbos arkiv].

Fastställande av rågångar till utmarkerna mellan Gullringsbo Nohl- och Sörgården samt Sandbäck. (11/7). [A 17. Gullringsbos arkiv].

Salubref. David Gibson säljer Gullringsbo Nohlgården tillm H. Westin. (5/4). [A 17, Gullringsbos arkiv].
Gullringsbo. Statens Järnvägar exproprierar mark vid Täcka udden för banvaktstuga. Gropa-Sme'ns smedja i verksamhet 1878-1965. Uppfördes av Gustaf Andersson från Häcken. Övertogs sedan av sonen Ivar Gustafsson. Förvaltas av Lerums bygdegille. Reparerades 1984-1985. (Se även 1878 -1965)!

1870-1884

Henrik Westin äger Gullringsbo.

1870-1894

Henriette Butenschön är ägare till Aspenäs.

1870-1900

Lutherska ärkebiskopar: Sundberg, Anton Nicklas

1870-t.

Landshövdinghus börjar byggas i Göteborg
Tröskverk, 'Vandringar' blev vanliga på herrgårdarna.
Nykterhetsrörelsen tog fart i Sverige.
Väckelserörelsen kom till Lerum.
Hede säteri hade en såg, tre mjölkvarnar och en benstamp vid Hede fors.
Grossh. M. Bergman bygger Överåsen.
Villa Via byggs av generalkonsul Varberg.

1871

18/1. Tyska riket grundas.
Byggår för fyren vid Ven, västra fyren, samt fyren vid Varberg
Utställning i Göteborg. Ett av husen flyttat till Lerum = Säter.
Jacob (Jac.) Haegerström, f.6/4, död 25/6 1954.
Johanna M. Fullström har besittningsrätt till 'stället' Kastenhof.
Andrea Butenschön ärver Aspenäs. Säljer 1/4 1894 till Arthur Seaton.

1871-1875

Svenska akademien. Stol nr. 10. Paul Genberg

1871-1895

Svenska akademien. Stol nr. 06. Fredrik Dahlgren

1872

Koleraepidemi.
Statens Meteorologiska Centralanstalt upprättas.
C.D. Ekman framställer pappersmassa genom sulfitprocess.
Carl XV dör, efterträdes av brodern Oscar II.
Immigranter inrapporterades årligen till SCB. (Jfr 1947).
Näås Slöjdskola för pojkar grundades av August Abrahamson. Flyttades 1966 till Linköping.
Jonsereds restauration flyttas till Näås och blir slöjdlärarseminariets skolbyggnad.
Slöjdseminariet startades 1874.
Förordnande för kommissionslantmätare J.A. Hygrell att fördela underhållsskyldigheten i utfartsvägarna för hemmanen Burhult och Gamlebo Länkegården. (19/7). [A 10. Sockenangelägenheters arkiv].
Hundskatt införes i Lerums socken den 1/5. Löshundar erlägger skatt medan bandhundar blir befriade från skatt. År 1885 fanns 15 personer som betalade hundskatt.
Östads Missionsförsamling bildades.
Lerum vid Aspen. Furuborg äges av Jonsereds Fabriker. Mellan åren 1872-1918 bodde Gibson i villan. Sommaren 1904 bodde den österrikiske författaren Rainar Maria Rilke där.. Det var Ellen Key som inbjöd honom.

1872-1874

Svenska akademien. Ständig sekreterare: Carl Gustaf Strandberg

1872-1907

Oscar II regent.

1873

Kvinnor får rätt avlägga akademiska examina med några undantag (jur.lic och teologi).

Kronan införes gemensamt i Sverige, Norge och Danmark. 1 Krona = 100 öre.

Nattåg inrättades på järnvägslinjerna.

Nordiska Museet grundas av Artur Hazelius.

Lag om rätt för medlem av annat trossamfund än svenska kyrkan att bilda församling med egen gudstjänst. Skall dock föras in i den lokala svenska kyrkans församlingsböcker.

Förening för gift kvinnas äganderätt grundas

Järnvägen. Man ordnade med liggmöjlighet i 1:a och 2:a-klassvagnarna.

Skola i Låddebo. (Ambulerande).

August Fröding köper mark av Henriette Butenschön, 15/11. Anbud på villa att uppföras i Lerum lämnat till August Fröding.

Nääs Fabrik. Magasin av gråsten uppfördes för att minska brandrisken.

Första uppbudet på Gullringsbo Sörgården 1/32 mtl för Christina Andersdotter med sönerna Johannes Jonsson, Petter Jonsson och Olaus Jonsson, som köpt av August Jonsson. (16/1).

[A 17. Gullringsbos arkiv].

Beskrivning öfver delningen å byvägen från Lerums kyrka till Gamlebo Länkegårdens ägor upprättad. (10/5). [A 10. Sockenangelägenhetens arkiv].

Utdrag ur Intecknings Protokoll. Nr. 20. Anhållan om inteckning uti Ett Halft mantal Östra Slätthult, hvaraf, enligt uppgift, Jonas Andersson och August Andreasson egde vardera Ett fjerdedels mantal, inlemnade Nämndemanen Edvard Ericsson i Ryggebohl en så lydande afhandling: Härigenom upplåter och försäljer jag Sven Ericsson och jag Anders Ericsson i Östra Slätthult vår ägande så kallad klöfvamark eller fyra hundra jord, till min svåger Jonas Andersson i Ryggebohl Skattegården på 99 års tid emot en årlig skatt 32 skilling Banco för en öfverenskommen summa penningar riksdaler 90 Riksgäld, som betalas nästa midsommar etc.(27/1). [A 30. Östra Slätthults arkiv].

Beskrivning öfver utfartsvägarna för hemmanen Burhult, Gamlebo Länkegården m.fl. hemman i Lerums socken upprättad. (9/5). [A 10. Sockenangelägenhetens arkiv].

Anna Christina Andersdotter, Johannes Jonsson, Petter Jonsson och Olaus Jonsson, säljer 3/16 mtl Gullringsbo Sörgården till H. Westin. (14/5). [A 17. Gullringsbos arkiv].

Peter Petersson säljer 1/4 mtl Sandbäck till Peter Petersson d.y. (14/5). [A 17. Gullringsbos arkiv].

Gravationsbevis för 3/16 mtl Gullringsbo Sörgården. Här omtalas en afhandling av den 14/4 1836 där Jonas Nilsson och Petter Nilsson upplåter till Carl Olofsson och Britta Johansdotter 'någon del af en samma hemman tillhörande beteshage...'. Se även Jungfrubacken år 1874-1876! [A 17. Gullringsbos arkiv].

Bråta Lilla. Sterbhusdeltagarna efter avlidna Anna Brita Andersdotter försäljer till sonen August Olsson och hans hustru Christina Larsdotter, 5/96 mtl frälsehemmanet Bråta med andel i åbyggnader samt oss tillhörande del av lösa egendomen. (23/4). [A 19. Bråta Lillas arkiv].

1873-1877

Johannes Nilsson i Holmen medlem i kyrko- och skolrådet.

1874

W. Odhner konstruerar en räknemaskin.

Gift kvinna får själv förvalta sin arbetsförtjänst.

Ogifta kvinnor blir myndiga vid 21 års ålder

Husqvarna Vapenfabrik börjar tillverka symaskiner.

Prästerskapets änke- och pupillkassa grundas för utdelning av pensioner till efterlevande änkor och barn

Under åren 1874-1882 ägdes Almekärr av grossh. Oskar Nyström.

Jonas Börjesson, Västra Hallsås, säljer lägenheten Lilla Brobacken till handlaren Carl Johansson vid Lerums station och hans hustru Josefina Johansson. 1886 var det en tvist om köpekontraktet där det står 'förpantningslägenheten Lilla Brobacken eller numera benämnes handelslokalen vid Lerums station'. Carl Johansson var vid detta tillfälle avliden. Köpesumman i det gamla köpekontraktet var på 1.000 Rd..

1874-1876

Jungfrubacken. Div. dokument rörande uppsägning av kontrakt med anledning av Carl Olofssons död. Sterbhusägarna måste avflytta med tillerkännes en viss ersättning. Första handlingen daterad 16/9. [A 17. Gullringsbos arkiv].

1874-1881

Svenska akademien. Ständig sekreterare: Henning Hamilton

1874-1900

Svenska akademien. Stol nr. 15. Anton Niklas Sundberg

1875

USA anlägger örlogsbasen Pearl Harbor på Hawaii.

Det första Sexdagarsloppet arrangeras i Birmingham.

Ni-reformen gör framsteg i akademiska kretsar.

Nordisk Familjebok börjar utges. Första moderna uppslagsverket.

Riksdalern försvinner och ersättes av kronan.

Carl Milles föds. Dog 1955. Skulptör. Millesgården på Lidingö.

Gift kvinna erhåller rätt att själv förvalta sin arbetsförtjänst.

Kronan avstår slutgiltigt från ekskogarna

Utskänkning av brännvin på krogen Jungfrubacken förbjöds.

Sven Andersson, make till Madam Andersson, får öl- och vinrättigheter. Öppnar restauration. Drevs sedan av änkan.

C. Carlander köper 1/4 mtl kronoskatte Lerum Skattegården för 25.000 kr. av Grosshandlanden Axel von Holtens konkursbo. (14/4). [A 21. Kastenhofs arkiv].

Janne Carlsson, Brobacken ansöker om (och får) rättigheter att få tillhandahålla öl, porter, kaffe, vin mm.

F.E. Edgren blir kantor i Lerum. Avgår 1925.

Hunstugan 1:5. Manbyggnaden uppfördes 1875. Sluten fägård.

Wilhelm von Sneider, f.9/9 1875 i Skallsjö, styrelseledamot i Nääs Fabriker.

P.A.Åkerlund köper Hede av Wesslau. Återsäljer 1880 till Wesslau.

Lerums tredje skollärare blir F.E.Edgren. Avsked 1899.

25 oktober bildades Jonsereds missionsförening av K.Torin

Villa Ekebacken av Jacob Rubensson byggdes. Han kallade villan för Alekärr. Till villan hörde en mycket vacker park, som gick ända ner till sjön Aspen. Villan brann 1911 men återuppbyggdes 1912, denna gången i tegel.

Christopher Carlander köper torpet Kastenhof. Säljare: Axel von Holten som i sin tur köpt Skattegården med torpet av Olof Fullströms stärbhus. Tredje uppbudet 1869. Carlander bygger sedan det nuvarande Kastenhof 1875.

P.A.Åkerlund köper Hede säteri och på dess mark anlägger han Hedefors Väfveri 1876. Där fanns en kvarn, en såg och en benstamp.

1875-1890

Hede säteri. Ägare P.A.Åkerlund från Borås. Han startade Hedefors Väfveri AB. Han tog undan mark för väveriet och sålde Hede tillbaka till Nils August Wesslau.

1875-1892

Svenska Akademien, stol nr. 12. Anders Andersson.

1876

Bell tar patent på telefonen

Guldrusch i Dakota

Slaget vid Little Big Horn. Gen. Custer och regementet utplånas

Louis de Geer blir Sveriges förste statsminister
Svenska autografsällskapet bildades. Blev 1905 Personhistoriska samfundet. (Jfr 1898).
Frödingsgården (Åtorp), uppförd av August Fröding.
Carlander låter August Johnsson uppföra en ny bro över Sävveån, Holma bro. Kostn. 7380:-
Åtorp (Frödingsgården) byggdes. Monteringsfärdigt hus. Tillverkare Bark & Warburg.
August Fröding köper lägenhet Nr.3 Åtorp från Torp Nordgården. 19/6.
August Fröding köper Torp Nr.4, ÅTORP från Torp Nordgården, 31/1.
Grunden lades till Hedefors Väfveri AB.
Banvaktstuga Nr.126 mellan Stenkullen - Floda. Ombyggdes 1943. Revs 1984.
Madam Larsson anställs som 'Jordemor' (barnmorska) i Lerum.
Februari månad. Beviljades 1000 kronor till inköp av mark öster om kyrkan att användas
som kyrkogård.
Fullmakt för Nils Aug. Weslau utställd av P.A. Åkerlund, Lilla Jolmen, att överlåta till Chr.
Carlander 4 kvadratref 52 stänger av Lerums bys skifteslags mark. (13/3). [A 10.
Sockenangelägenhetens arkiv].
Beskrivning öfver mark och jord å ömse sidor gatan från så kallade Holmbron. (3/6). [A 10.
Sockenangelägenhetens arkiv].
Fullmakt för F.W. Bergendahl utställd av Virginia och Emelie Bergendahl, Lerum
Stommen, att överlåta 4 kvadratref 52 stänger av Lerums bys skifteslags mark. (14/3). [A
10. Sockenangelägenhetens arkiv].
Christoffer Carlander övertar byggnads- och underhållsskyldigheten för Holma bro. (28/11).
[A 21. Kastenhofs arkiv].

1876-1880

Statsminister: Louis de Geer

1876-1903

Svenska akademien. Stol nr. 10. Carl Snoilsky

1877

Fonografen uppfanns av Thomas Alva Edison, USA.
Den första personboggivagnen levererades
Graham Bells telefon tas i bruk i Sverige.
Kungliga Biblioteket flyttar in i nya lokaler i Humlegården.
Sveriges sista koloni S:t Barthélemy säljs till Frankrike. Pris 320.000 fr. (Jfr 1784).
Första skidtävlingen i landet hölls i Sundsvall.
Uppsala Universitet firar 400-årsjubileum. Invigdes 1477.
Frivillig fortsättningsskola införes i Sverige.
Statsbidrag till frivillig skolslöjd för pojkar.
Lerum Andersgården, krono, 1/2 mtl.jbr. 1725-1825. Efter mansnamnet Anders.
August Jonsson bygger Holmabron. Bekostad av Chr. Carlander.
John Jonsson öppnar affär mitt emot Danielshage.
Lerums första egentliga handelsbod öppnas av John Jonsson.
Olof Andersson och hans hustru Chrestina Andersdotter försäljer 1/4 mtl Bävsjöryd och 1/8
mtl Kullsveder till sonen Aron Olsson. (13/4). [A 8. Bävsjöryds arkiv].
Köpebref. Anders Pettersson och Elsa Andersdotter försäljer till mågen Johan August
Andreasson 1/4 mtl Sandbäck. (25/6). [A 17. Gullringsbos arkiv].
Köpehandlingar. Anders Larsson och Anna Bengtsdotter säljer till sonen Johannes Andersson
1/4 mantal frälse Dergården. (26/9). [A 2. John i Dergårdens arkiv]
Lagfart för Ett Fjerdedels mantal kronoskatte Sandbäck, i Lerum beläget, som Johan August
Andersson och hans hustru Emma Andersdotter enligt köpeafhandling den 25 nästlidne juni,
för Fem Tusen kronor och särskilde villkor, af den senares föräldrar Anders Pettersson och
Elsa Andersdotter sig tillhandlat. (Anders Pettersson och Elsa Andersdotter fastebref d. 2
juni 1842). (18/9). [A 30. Östra Slätthults arkiv].
Olof Andersson och Elisabeth Andersdotter försäljer den 13/4 Krono Skatte Bävsjöryd till
sonen Arin Olsson för 20.200 kr. [A:8. Bävsjöryds arkiv].
Ch. Carlander övertar väghållningen från Holma bro till Gamlebogata. (19/9). [A 21.
Kastenhofs arkiv].

1877-1895

Svenska akademien. Stol nr. 16. Viktor Rydberg

1878

Edison konstruerar glödlampan.

Gustaf de Laval uppfinner separatorn.

Den första Normalplanen (läroplanen). Småskola = 2 år, Folkskola = 4 år.

Patent på en effektiv skrivmaskin.

Vega-expeditionen

Särskild bokföring infördes i Stockholm, rotmansinstitutionen. Den fanns kvar till 1926).

Byggår för fyren vid Malmö

Metersystemet införs i Sverige. (Jfr 1855).

Svenska Missionsförbundet bildas.

St. Lundby Missionskyrka uppföres.

Karl Olausson (Smé'-Karl eller Pöla-Karl). Född 1878.

1878-1892

Svenska akademien. Stol nr. 05. Theodor Wisén

1878-1965

Gropasme'ns smedja i bruk från 1878-1965. Gustaf Andersson från Häcken, f. 1849, d. 1910, startade smedjan 1878. Smedjan ligger på Hunstugeheds mark i Stenkullen vid vägen mot Gråbo. Sonen Ivar Anfersson, f. 1884, d. 1969, övertog smedjan efter sin far. Ivar skodde första hästen 1901 och den tillhörde "Börjes Adel" (Adolf Andersson i Ryggebol). Sista hästen skoddes 1961.

1878-1912

Svenska akademien. Stol nr. 03. Carl Gustaf Malmström

1879

Thomasstål framställes av fosforhaltigt järn.

Godtemplarorden - IOGT - kommer till Sverige. Sveriges första godtemplarloge, Klippan 1, bildad i Göteborg.

Normaltid införes i Sverige.

Skolan. Den första hjälpklassen inrättas i Norrköping.

Skogshyddan uppfördes av Elliot. Nuvarande ägare Stina Jensen. Arkitekt Hans Caspersson.

Jonsereds andra stationshus invigdes 1 november.

1879-1907

Svenska akademien. Stol nr. 14. Carl Rupert Nyblom

1879-1912

Svenska akademien. Stol nr. 08. Carl David af Wirsén

1879-1940

Svenska akademien. Stol nr. 08. Werner von Heidenstam

1880

Kvinnorna på ön Man blir de första i Europa med rösträtt.

Adolf Nordenskiöld återvänder. Har funnit Nordostpassagen.

Ivar Kreuger föds. Begick självmord 1932. Finansman.

Lavals ångturbin

Artur Hazelius (1833-1901) ombildar 'Skandinavisk-etnografiska muséet' till 'Nordiska muséet' i Stockholm.

Första telefonnätet (i Stockholm). 1890 utbyggt i hela landet.

Folkskollärarna bildar riksorganisation.

Byggår för fyren vid Knippelholmen

Gråbos första affär startades av 'Snika-Larses'.

Byggår för Gullringsbo Södergårdens manbyggnad

Näås Fabriker blir aktiebolag från att i början varit enskilt bolag. Anlades år 1836.

1880-1883

Stadsminister: Arvid Posse

1880-t.

Carl Kjellberg, Göteborg är ägare av Framnäs. Flyttat 1936 till Skövde
Vargar förekom i Lerum.

Banvaktstugan i Aspedalen uppförd.

Roteskola i Ö.Slätthult. Johanna Olsson, Jutagården, lärare.

De första slätter- och skördemaskinerna kom till Näås.

1881

Sankt Gotthardstunneln färdig

Barnmorskor ålades föra dagbok. (Barnmorskedagboken).

Första svenska idrottstävlingen på Ladugårdsgårde, Stockholm

Blåslampan uppfanns av Carl Rickard Nyberg, Sverige.

Stockholm får offentlig gatubelysning.

Lerums Missionsförsamling bildades i Adelstorpet. 15 medlemmar. Missionshus byggdes på
Ljungkullen (ovanför nuvarande Godhemsbacken).

Hanna Elliot säljer Skogshyddan till Ludvig Elliot.

Adolf Bratt gifter sig på Framnäs med Gertrud Kjellberg

Henrik Westin säljer Täckva Udden till Carl Wijk.

På hösten bildades Jonsereds första söndagsskola av K.Torin

3/8. Henrik Jensen köper Bråta nr. 3 (Skogshyddan)

Utdrag ur inteckningsprotokollet. Edvard Börjesson i Sodalen ansöker om inteckning uti Ett
halft mantal Slätthult Östra samt om godkännande av överlåtelse från Börje Andersson till
Edvard Börjesson. Ansökan kompletterad med följande: 'Med denna öfverlåtelse, afsöndrad
från våra hemmandelar förklarar vi oss härmed nöjda. Slätthult den 1. aug. 1881'.

Underskrivet av Jonas Andersson, Gustafwa Jonasdotter, August Andersson och Emma
Andersdotter. (15/9). [A 30. Östra Slätthults arkiv].

Utdrag ur lagfartsprotokollet. Gullringsbo nr. 7, Aspvik, skattelagd. (28/2). [A 17.

Gullringsbos arkiv].

Gullringsbo. Edvard Levinsson inköper Aspvik.

1881-1883

Svenska akademien. Ständig sekreterare: Bror Emil Hildebrand

1881-1890

Johannes Nilsson i Holmen ordförande i kyrko- och skolrådet.

1882

Gustaf VI Adolf, f. 1882, d. 1973, regent 1950 - 1973.

Mannens livslängd i Sverige 33 år, kvinnans 37 år.

Ny folkskolestadga. Skolåldern fastställdes till 7 - 14 år

Frälsningsarmén etablerar sig i Sverige.

Byggår för fyren vid Fjordskår

Jonsered. Man började ha marknad på Kyrkogatan.

Klas Arnoldsson tog initiativ till bildandet av en Freds- och Skiljedomsförening. Tjänstgjort
som stationsinspektör (stins) vid Jonsereds station.

Ölslanda kvarn eller Djupadal uppfördes 1882 av Petter Hansson. Han lät även uppföra ett
bostadshus ovanför kvarnen, Alehöjd.

1882-1928

Svenska akademien. Stol nr. 09. Esais Tegnér

1883

Robert Koch, 1843-1910, tysk läkare, upptäcker kolerabakterien.

Edison bygger första elverket i New York

Daimler, 1834-1900, får patent på bilmotorn
Karl Marx, född 1818, avlider den 14/3 i London.
Katarinahissen öppnas i Stockholm.
Sveriges Blåbandsförening bildades
Karl Hilmer Johansson konstruerade ett längdmått, 'Komperationslinjalen', som sedan blev tumstocken.
Generalpoststyrelsen önskar som nyårgåva 'Breflådor på dörrarna, Dessa lådor sparar brefbärande mycken tid'.
Byggår för fyrarna vid Klövsjär, Smygehuk och Islandsberg
Lerums första Missionshus, Gudhem, inköpt på Torp för 1.030 Rd.
Fjella mosse, Sandbäck 1/3, skattelagd
Johannes Andersson och hustrun Anna Christina Jonasdatter försäljer till sonen Alfred Johansson och hans tilltänkta hustru Ada Charlotta Olausdatter från Slätthult Västra 3/64 mtl Kronoskatte Brunstorp Kronogården och 3/64 mtl Kronoskatte Brunstorp Skattegården jemte all i vårt bo befintlig lösegendom. (6/3). [A 29. Brunstorps arkiv].

1883-1884

Stadsminister: C.J. Thyselius

1883-1912

Svenska akademien. Ständig sekreterare: Carl David af Wirsén

1883-?

Katrinelund, Floda. Handelsbod till ?

1884

Difteribacillen funnen

Svenska Turistföreningen bildas.

Ogift kvinna myndig vid 21 års ålder. (Jfr 1734, 1856, 1861).

Motion om de många och ofta dödliga olycksfallen i arbetslivet

Särskild folkbokföring i Göteborg, mantalskontoret. Kvar till år 1949.

29/10. Odd Fellow till Sverige. Första logen nr.1 Scania i Malmö.

Victor Örnbergs 'Svensk slätkalender/Svenska ättartal' började ges ut.

Byggår för fyren vid Hallands Väderö

Hedefors Väfveri AB klart för tillverkning av tyger.

Ur inteckningsprotokollet. Ang. 1/4 mtl Stannum. Gården i Lundby tillhörig Storemossen, som Johan Robert Carlsson i Långared arrenderar på 49 år. (16/9). [A 7. Långareds arkiv].

Förpantningslägenheten Brobacken försäljes till handlanden Benjamin Jonsson. och hans hustru Maria Olsdatter av Janne Carlsson och hans hustru Anna Christina. (15/12). [A 6. Gårdsarkiv Dergården].

Lagfart på 1/42 mtl Slätthult Westra för Emma Maria Petersdatter. 1/5.

Lagfart för Anders Peter, Aron, Albert och Carl Hilmer Petersöner samt Alida och Hilma Petersdöttrar å 1/7 mtl Slätthult Westra.

Fjellamosse. Protokoll med anledning av försäljning av lägenheten. (6/4). [A 17. Gullringsbos arkiv].

1884-1886

Ägare av Gullringsbo är Gullringsbo AB.

1884-1888

Stadsminister: O.R.Themptander

1884-1908

Kommunalnämnden. Johannes Nilsson i Holmen. Ordf. 1892 1908.

1885

Daimlers första motorcykel

Louis Pasteur, Frankrike, rabiesvaccinet

Diktafonen uppträffas av Charles Tainter, USA.

Tjänstehjonsstadgan upphävdes. (Jfr 1350, 1664).

Patentbyrå inrättades inom Kommerskollegium för patent och registrering av varumärken. Den skils från Kommerskollegium 1891 och blir självständig. Från 1895 heter den Patent- och registreringsverket.

Byggår för fyren vid Valö

Lars Magnus Ericsson uppfann telefonluren.

Ny försvarsreform. 42 dagars övning för beväringen.

Lag om behandling av lösdrivare för den som var arbetslös. Gällde ännu 1917

Den sista fullständiga jordeboken klar. (Påbörjad 1855).

Höja byggdes 1885-1886 av Isak Berg.

Vid Lerums järnvägsstation lastades detta år 5524 kreatur.

Änkan Carolina Andersson övertar 'Restaurationen' vid Lerums station efter maken Sven. Albertsfors (Hallegården nr. 3) köpes av Axel Fröderström. Säljare Josef Carlsson.

1885-1890

Hedefors Fabriker bygger Arla som tjänstebostad för disponenten. Ombyggd 1945.

1885-1902

Hedefors. Man byggde sex arbetarbostäder där under åren. Det var tvåvåningshus i trä med åtta enrumslägenheter och två vindsrum i varje. Villkoret för att få bo där var att man arbetade på fabriken.

1885-1904

Svenska akademien. Stol nr. 11. Claes Theodor Odhner

1886

Heinrich Hertz, Tyskland, elektromagnetiska vågorna

Frihetsgudinnan i New York kom till.

England tar Burma

Coca-Cola (med koffein)

Benz bil

H. Bauer uppfinner tryckknappen.

Svenska Akademien fyller 100 år. Grundades 1786.

Målarskolan Valand i Göteborg invigs.

Byggår för fyren vid Gäveskär

Gullringsbo byggdes. Tidigare bondgård. Ombyggd 1916 till nuvarande utseende. Senare har en del tillbyggnader skett. Stora villan = 10 rum, Rättarbostaden = 6 rum, Bygget = 14 rum med veranda och tambur, Arbetarbostäder = 12 rum, avsedda för fyra familjer.

Elektrisk ström installerades 1913.

Handlanden Carl Johansson köper Lilla Brobacken. Lanthandel.

Banvaktstuga flyttades till Lerums kyrka. Tidigare stått i Hedefors

Stenkullen blir anhalt. SJ-beslut

Brobacken 11, Dergården 1:10. (Pälsaffären) uppfördes. Nu sushirestaurang.

25/3. I Tollered bildades en s.k. 'Måttlighetsförening'. 30/5. 'Måttlighetsföreningen' i

Tollered ombildas till 'Skallsjö Blåbandsförening'.

Köpekontrakt. Gullringsbo Aktiebolag upplåter och försäljer 1/2 mtl Gullringsbo Nohlgården och 3/16 mtl Gullringsbo Sörgården till Adolf Bratt. (30/3). [A 17. Gullringsbos arkiv]. Pris 60.000:-

1886-1934

Adolf Bratt äger Gullringsbo.

1887

Bilen. Många deluppfinnare, bl a Gottlieb Daimler.

Emile Berliner konstruerar grammofonen.

Första anstalten mot lungtuberkulos öppnas i Göteborg.

Sångerskan Jenny Lind dör, 67 år gammal. Född 1820.

Emigrationen kulminerar. Över 50.000 utvandrar under året.

Första kremationerna äger rum i Sverige.

Ångspårvagn sätts in på Söder i Stockholm.

Rösträttsrörelsen börjar

Skola i Slätthult. Tomten donerad av soldaten Gustaf Sköld.

Fjellstugan, ägare Carl August Kjellberg enligt F.E.Edgren.

Höjden. Ägare E.J.Nordenfeldt, Göteborg, enligt F.E.Edgren.

Framnäs. Ägare Carl Kjellberg enligt Edgren.

20/6. Beslut i Lerum om vägräcken efter allmänna vägen

Lerum vid Aspen. Williamshöjd äges av Jonsereds Fabriker.

Lerum vid Aspen. Höjden äges av grosshandlare J. Nordenfelt.

Lerum vid Aspen. Alebäcken äges av handlare A.B. Jonsson.

Lerum vid Aspen. Säter äges av grosshandlare Arthur Seaton.

Lerum vid Aspen. Fjellstugan äges av äges av konsul Karl August Kjellberg.

Lerum vid Aspen. Nysäter äges av grosshandlare J. Nordenfelt.

Lerum vid Aspen. Aspevik äges av grosshandlare E. Levinsson.

Lerum vid Säveån. Fridhem äges av godsägaren Nils August Wesslau.

Lerum vid Aspen. Skogshyddan äges av grosshandlare Ludvig Elliot.

F.E.Edgren ger ut sin bok 'VÄDTLE HÄRAD'.

Lerum vid Säveån. Villa Via äges av änkefru Karin Bergendahl.

Lerum vid Aspen. Framnäs äges av grosshandlare C. Kjellberg.

Lerum vid Aspen. Aludden äges av justitierådmannen E.F. Kullman.

Lerum vid Aspen. Ekebacken äges av grosshandlare Jacob Rubensson.

Auktionsprotokoll. Försäljning av lägenheten Brännemosse. (24/2). [A 5. Västra Slätthults arkiv].

1887-1906

Svenska akademien. Stol nr. 04. Herman Rundgren

1888

Additionsmaskinen uppfinns av William S.Burrough, USA.

Första rullfilmen

Första torrbatteriet

Gustaf de Laval uppfinner ångturbinen.

Däcket, det luftfyllda, uppfinns av John B.Dunlop, England.

Stadgandet om husförhör upphör.

Elsa Brändström föds. Dog 1948. Verkade för krigsfångar i Ryssland 1914-1920. Kallades för 'Sibiriens ängel'.

Heidenstams debut som författare

Frihandeln upphör, skyddstull på spannmål införs

Uteblivande från husförhör ej straffbart. (Jfr 1765).

Hästdragna postdiligers försvann. (Jfr 1850-talet).

Benni Börjesson köper ett stycke mark av Janne Carlsson. (20/3). [A 6. Gårdsarkiv Dergården].

Auktionsprotokoll. Adolf Bratt köper Sandbäck 1/4 mtl 1/9 1888 av Petter Pettersson.

Lagfart är beviljad. (29/10). [A 17. Gullringsbos arkiv].

Kostnader för iståndsättande av vägen och backen vid Knafra bron. (14/1). [A 10. Sockenangelägenheters arkiv].

Sävedal byggs av Benni Börjesson som där öppnar en lanthandel vid Wamme bro, nuvarande Brobacken 16-18. Han hade tidigare hyrt ett par rum i Knappekulla på slutet av 1860-talet där han började sin affärsverksamhet i blygsam skala. Affärsinnehavare: 1888-1896 Benni Börjesson, 1896-1899 August Carlsson, 1899-1903 August Olsson, 1903-1920 Carl Brobäck, 1920-Gustaf Carlsson. Därefter Anders Gustaf Bengtsson, slutligen Franzén Hillefors Grynkvarn. Andreas Andersson fick forsen i Säveån och ett markområde avstyckat från Hunstugan. Det första dämnet byggdes i ån.

1888-1889

Stadsminister: Gillis Bildt

1889

Filmkameran uppfanns av Thomas Alva Edison, USA.
Uppfinnaren John Ericsson dör i New York, 86 år gammal.
Eiffeltornet byggs
Kvinnor blir valbara i fattigvårdsstyrelser och skolråd.
Det socialdemokratiska partiet bildades i Sverige under Hjalmar Branting.
Socialpolitik. Lag om skydd mot yrkesfara
Svenska fyrar. Byggår för fyrarna vid Svängen och Helsingborg
August Andersson försäljer 1/4 mtl Östra Sandbäck till Adolf Bratt. (3/6). [A 17.
Gullringsbos arkiv].

1889-1891

Stadsminister: Gustaf Åkerhielm

1889-1900

Svenska akademien. Stol nr. 07. Fredrik Sander

1890

Elektriska stölen tas i bruk i USA.
Telefonnätet utbyggt i hela landet.
Yngsjömörderskan Anna Månsdotter avrättas.
Förstamajdemonstrationer för 1:a gången. 8 timmars arbetsdag.
Svenska fyrar. Byggår för fyrarna vid Kråksundsgap, Haken och Malö.
Christopher Carlander bygger Kastenhof. Klar 1891.
Sommar flyttar till Elisedal
Uppfördes en ny manbyggnad på Nygård. Den gamla kvar.
Nytt stationshus vid Jonsered.
Malöga 1:5, Kvarnkullen, Stannum. Vattendrivet sågverk byggt.
Lerums sockenmagasin köps av bysmeden 'Smed-Olaus'. Huset hade tre låga våningar och kostade 365 kronor. Han byggde om det gamla magasinet till bostadshus och bodde under tiden i Kjersti-mors stuga. Huset övertogs senare av sonen Karl Olausson (Smé-Kalle).
7/7. Lerum begär av jv-styrelsen nytt stationshus. Färdigt 1892.
14/9. Beslut om flyttning av Häradsvägen. Ombud Johannes Nilsson i Holmen.
Bouppteckning efter enkemannen Anders Larsson i Derregården, som avlidit 9 juli 1888. (14/1). [A 2. John i Dergårdens arkiv]
Försäljning av Burhult till August Olsson samt ansökan om lagfart. (16/1). [A 32.
Jutagårdens arkiv].
Köpebref. Till vår son Johan Adolf Augustsson och hanses tilltänkta hustru Emma Johansson försäljer vi undertecknade vårt 1/4 mtl Krono Skatte Slätthult Östra. Köpesumma Fyratusen kronor. August Andreasson, Emma Maria Andersson. (8/1). [A 30. Östra Slätthults arkiv].
Benjamin Börjesson försäljer mark 15 1/2, bred, till Janne Carlsson (smedjan). (19/3). [A 6. Gårdsarkiv Dergården].
Anhållan om lagfart. Sterbhusägarna efter avlidna hustrun Anna Charlotta Olausdotter på Slätthultshall. 30/1.

1890-1893

Hede säteri. Ägare Nils August Wesslau.

1890-1908

Sven Hedin utforskar Centralasien

1890-t.

Fackföreningarna bildas.
Pojkar upptill 2-årsåldern hade klänning eller kolt.
Arbetarbostäderna Svea och Göta i Tollered byggdes.
Västgötabanan genom Gråbo och Sjövik byggdes. Smalspårig järnväg.
Godtemplarloge bildad i Lerum. Alfred Åkermark, innehavare av Färgaffären i Brobacken efter Ljungdahl, en av grundarna.

1891

Koch finner tuberkulinet.
Elektriska strykjärnet konstruerat av H.V.Seely
Norge avskaffar vicekungadömet.
Sveriges första Arbetsgivareförening bildas i Norberg.
Skansen i Stockholm invigs av grundaren Artur Hazelius.
Det första elloket debuterade på Wermbohls Trämassefabrik
Fabrikören E.W.Lindqvist får patent på primusköket.
Första bilen visas i Göteborg
SJ fick boggivagnar, men bara i 1:a och 2:dra klass.
Lag om sjukkassor. Fastslog bara ordningen för reg. av kassorna
Frödings debut som författare
Pär Lagerkvist föds. Dog 1974. Författare. Ledamot av Svenska Akademien 1940.
Nobelpriset 1951.
Svenska fyrrar. Byggår för fyrrarna vid Ursholmen och Nordkoster.
Adolf Bratt köper 1/4 mtl Sandbäck för 8.000:-.
Christopher Carlanders nya sommarvilla, Kastenhof, färdig.
Kung Oscar II och kronprinsen besökte Nääs 5 augusti.
F. E. Edgren köper 'Lille Tå' av bönderna i Lerums by. 1892 köper han ett hus från
Kastenhof och flyttar ner det till 'Lille Tå'. Han kallar huset för Taxnäs efter sina taxar, som
han var mycket förtjust i.
Arrendeavtal. 'Till skomakaren Edvard Benjaminsson från Thoryd bortarrenderar
under tecknad härmed på en tid af 49 år, räknat från denna dag ett till vårt egande Slätthult
Östra härmed ett stycke mark, 24 famnar långt och 12 famnar bredt, liggande i närheten af
torplägenheten Slätthults Ås utmed allmänna byvägen, som går till Blommaskog ...'.
Underskrivet: Johan Johansson och Emma Johansson. (17/8). [A 30. Östra Slätthults arkiv].
Sandbäck. Utdrag ur 'Delningsbeskrifning vid laga skiftesförrättning å skogsmarken. (27/1).
[A 17. Gullringsbos arkiv].
Sandbäck. Utdrag ur 'Delningsbeskrifning vid laga skifte 'å alla egorna'. J.A. Hygrell.
(12/11). [A 17. Gullringsbos arkiv].

1891-1900

Stadsminister: E.G. Boström

1891-1906

Transsibiriska järnvägen byggs

1892

Ny försvarsreform med 90 dagars övningstid antas.
Patent- och Registreringsverket började sin verksamhet.
Tågfärjetrafiken mellan Helsingborg och Helsingör öppnas.
Grundskatternas avskrivning
Ny härordning i Sverige
Johan Petter (J-P.) Johansson (1853-1943) uppfinnar skiftnyckeln
Birger Ljungström konstruerade cykeln 'Svea'. Hade utväxling, frihjul och bakhjulsbroms.
Lerums nuvarande stationshus blir färdigt.
Jacob Haegerström blir bodbiträde hos Benni Börjesson.
Wesslau säljer Hede till häradshövdingen F. O. E. Berg.
Carl Leopold Berggren köper Hulan av J. Elliots änka.
J. J. v. Holten gift med Anna Margareta Sjögård. Hon dog 1902.
Det gamla Tingshuset i Lerum revs. Virket användes till det nya Tingshuset, som invigdes
den 12 september och låg mitt för Adelstorpet, Första sammanträdet hölls 12/9 i det nya
tingshuset. Tingshuset ritades av arkitekt B. Victor Adler. Byggmästare: Nathan Persson.
Brandförsäkring: Utbet. till Aron Hansson, 5/5, 2.425:-
Brobacken 14 (Porslinshuset) Lagfart. Nu café Brobacken.
Brandförsäkring: Utbet. till Aron Hansson, 15/7, 1.329:-
Köpekontrakt. Jonas Andersson och Gustafva Jönsdotter säljer 1/4 mtl Krono Skatte Östra
Slätthult till sonen Alfred Jonasson och dennes hustru Ada Mathilda SwensDotter. (4/1). [A
30. Östra Slätthults arkiv].

Försäljning av 3/16 mtl Gamlebo Skattegården till enkan Hilma Albertina Johansson i Burhult. (16/12). [A 32. Jutagårdens arkiv].
Arrende för avstyckad mark enligt upplåtelse 16/12 1890 August Olsson till Olaus Johansson och hans hustru Inga Lena Andersdotter. Se 19090910 ! [A 32. Jutagårdens arkiv]

1892-1908

Kommunalnämndens ordförande Johannes Nilsson i Holmen.

1892-1924

Svenska akademien. Stol nr. 05. Knut Söderwall

1893

Fotocellen uppfanns av Elster Geistel, Tyskland.

Sävidsbo skola byggd. Lades ned 1940. Lärarinna Anna Börjesson.

Ålderdomshem i Orrås.

Elliot's sterbhus säljer Skogshyddan till Henrik Jensen.

Dergården, mitt emot Taxnäs, brann.

Britanniafabriken (egentligen F.C.Colsman, Stenkullen - Lerum) får köpekontrakt på fastigheten 1/4 mtl Hunstugan januari 1893. Firman grundades den 31 maj 1893.

Protokoll hållet vid exekutiv auktion i Slätthult. Utmätt egendom enligt domslut den 19 oktober, hos skomakare Edvard Benjaminsson, för skuld till Handlanden B. Börjesson i Lerum. (22/11). [A 30. Östra Slätthults arkiv].

Britanniafabriken. Den första dammanläggningen kom till under sommaren. Blev godkänd av häradsrätten den 25/9 1893. Köp av Stenhuset i Stenkullen (gamla mejeriet) som bostadshus åt fabriken anställda.

1893-1895

Hede säteri. Ägare häradshövding F.O.E.Berg som genast överlåter egendomen till ingenjör Volrath Berg.

1893-1901

Svenska akademien. Stol nr. 12. Adolf Nordenskiöld

1893-1908

August Fröding, Åtorp, kommunalstämmans ordförande.

1894

Rudolf Diesel bygger den första dieselmotorn.

Ny förordning om förandet av kyrkoböcker.

Den militära Fältmätningsskåren hade tagit fast form och blivit Generalstabens Litografiska Avdelning. Tillsammans med Rikets Ekonomiska Kartverk, Ekonomiska Kartverket i Norrbotten och Sockenkartverket bildades Rikets Allmänna Kartverk.

Lerums skyttegille bildas.

Jacob Haegerström öppnar en handelsbod (Brobacken 15).

Nytt missionshus uppfört vid Aspedalen. Kostnad 3.500 Rd.

1/4. Arthur Seaton köper Aspenäs av Andrea Butenschön

Lerums Missionsförsamling bygger sitt andra missionshus vid Almekärr (Aspedalen). Låg kvar där till 1923, då man byggde ny missionskyrka vid Göteborgsvägen.

Britanniafabriken (egentligen F.C.Colsman, Stenkullen - Lerum) Tillverkningen kom igång omkring den 1 februari 1894, i början inriktad på matbestick i britanniametall (legering av huvudsakligen tenn med tillsats av koppar och antimon).

Hillefors Grynkvarn. Den första riktiga dammbyggnaden, låg några meter uppströms den nuvarande, var klar. Hade en fallhöjd på 2.22 meter, registrerades detta år eller året därpå.

1894-1912

Arthur Edward Seaton ägare till Aspenäs.

1895

Antennen uppfinns av A. S. Popov, Ryssland.

Bröderna Lumier uppfinner Kinematografen (filmprojektorn)

Guglielmo Marconi lyckas med sina försök med trådlös telegrafi. Sänder det första trådlösa meddelandet på en sträcka av 2.400 meter.

Wilhelm Röntgen, Tyskland, röntgenstrålningen

Församlingsbok ersatte husförhörslängden. (Jfr 1765).

Johan Ludvig Sommar arrenderar torpet Elisedal.

Under åren 1895-1914 ägdes Almekärr av grossh. Adolf Magnus.

Britanniafabriken (egentligen F.C.Colsman, Stenkullen - Lerum) köper Alehöjd (mjölnarbostaden).

Näås. Peter Wilhelm Berg dog den 14/3 1895. Var född 1773.

Bysmeden 'Smed-Olagus' köper sockenmagasinet på auktion för 365 kronor och flyttar upp det till Hallegårdshöjd vid Kjeersti-mors stuga, Laggarns väg. Tredje våningen tages bort och huset ombyggs till bostadshus. Nu bor familjen Pamp där.

Gravationsbevis för Hallegården nr. 3, Albertsfors. (20/10). [A 21. Kastenhofs arkiv].

1895-1901

Hede säteri. Ägare Alexis E. Colliander.

1895-1913

Svenska akademien. Stol nr. 06. Hans Hildebrand

1896

De första moderna Olympiska spelen hålls i Athen

Zionismen grundas av Theodor Herzl

Första filmförevisningen i Sverige

Alfred Nobel avlider, 63 år gammal.

Frans Lindquist uppfinner fotogenköket

Statsbidrag till frivillig skolslöjd för flickor

Beslut att uppföra ett skolhus vid Hede Sanna av samma storlek som skolhuset i Hulan.

Säfvedal. Friköpt av handlanden August E. Carlsson. (26/10). [A 32. Jutagårdens arkiv].

1896-1899

Under denna tid hade August Carlsson speceriaffär i Säfvedal på Brobacken.

1896-1920

Carl Brobäck har affär i Säfvedal.

1896-1921

Svenska akademien. Stol nr. 16. Valdemar Rudin

1897

Marconis radio

Bilföretaget Peugeot bildas

Joseph J. Thomson, England, elektronen

Albert Engström ger ut första numret av skämttidningen Strix.

S.A.Andrén startar med ballongen Örnen sin expedition till Nordpolen.

Första svenska bilen konstrueras av Gustaf Eriksson, Södertälje.

Ny folkskolestadga

Stockholmsutställningen

Riksbanken får monopol på sedelutgivning.

Näås Fabrik får elektrisk belysning. Ny spinnerifabrik uppfördes. (Mellersta fabriken).

Brandförsäkring: Utbet. för Hede skola 220:-

Köpebrev. F. E. Levinsson säljer Gullringsbo nr. 7 Aspvik till Carl Krüger. (6/3). [A 17.

Gullringsbos arkiv].

Lagfartsbevis för Gullringsbo nr. 7 Aspvik för Edvard Berg. (5/5). [A 17. Gullringsbos arkiv].

Västra Hallsås. En stuga om fyra rum och kök flyttas från Göteborg och uppförs på Västra Hallsås tomtplats. Innerväggarna var tapetserade med tidningar. En av dem var Göteborgs

Aftonblad av den 2 april 1897. Denna stuga kommer att flyttas till Lerums Bygdgilles Hembygdsgård Dergården under 1998.

1897-1906

Carl Edvard Johansson konstruerar passbitarna

1897-1915

Ägare till Aspvik: 1881 = Edvard Levinsson, 1897 = Edvard Berg, 1904 = Peder Melin, 1906 = Ralph O.Evers, 1912 = Aug. Johansson, 1915 = J.A.Mann, 1/4 1946 Adolf Bratt.

1897-1918

Svenska akademien. Stol nr. 17. Pehr von Ehrenheim

1898

Henri Becquerel, Frankrike, radioaktiviteten

Curie, Pierre och Marie, Frankrike, upptäcker radium

Man börjar tillverka cornflakes

Aspirin som läkemedel

Renault bildas

Unionsmärket avlägsnas från norska handelsflaggan.

Svenska Livräddningssällskapet bildas.

LO (Landsorganisationen) bildas

Vilhelm Moberg föds. Dog 1973. Författare. Raskens, Utvandrarerna

'Personhistorisk Tidskrift' började ges ut. (Jfr 1876).

Affärer. Ansökan den 28/3 av enkan Augusta Hansson från Öislanda Skattegården i Lerums socken, som ämnar därstädes öppna diversehandel ävensom handel med eldfarliga oljor från mindre förråd under firma P. Hanssons Enka.

Öxeryds manbyggnad uthyres till Henriette Butenschön.

Sten Jönsson Leire var förvaltare på Hulan åren 1898-1952.

August Bondesson köper Bondegården av O. Dickson. (Stålebo Tå).

Brandförsäkring för 1/4 mtl Lerum Skattegården. (8/6). [A 10. Sockenangelägenheters arkiv].

Oscar Dickson byggde på torpstället Stålebo Utmark (Tån) ett boställe åt sin jägare.

Näas slott. Ägare Svenska staten.

1898-1919

Svenska akademien. Stol nr. 13. Alfred Melin

1899

Marconi kunde telegrafera mellan Dover i England och Wimeraux i Frankrike.

SJ börjar införa restaurangvagnar för 1:a och 2:dra klass

J.P.Johansson konstruerar rörtången

Det första landsarkivet i Vadstena.

Kooperativa förbundet bildas

LO startar sin verksamhet

Näas slöjdskola överlämnas till Staten som särsk. stiftelse.

28 april hölls en gudstjänst i Tingshuset. Man höll på med ombyggnad av den gamla kyrkan. Britanniafabriken. På fabriken fanns då 50 anställda. I dag fyra stycken.

Redogörelse över förvaltning av handlande Aug. E. Carlsson i Lerum konkurs. (22/4). [A 32. Jutagårdens arkiv].

Bouppteckning efter Johannes Andersson, Dergården, som avlidit 15 december 1888.

(26/1). [A 2. John i Dergårdens arkiv]

Britanniafabriken. Den 30 juni ombildades firman F.C.Colsman, Stenkullen- Lerum till aktiebolag under namnet Britanniafabrikens Aktiebolag. Aktiekapitalet 180.000 kronor.

Hillefors Grynkvärn. Hillefors hade bytt ägare. Fridolf Johansson, farfar till Bengt Hillefors, anlade en vattendriven havregrynkvärn.

1899-1903

Handlare i Lerum. Under denna tid hade August Olsson speceriaffär i Sävedal på Brobacken.